

ELEKTRICKÁ LOKOMOTIVA E 499.0

1. Motorový vůz	13. Motorový vůz	21. Vozidlo podvozkové
2. Motorový vůz	14. Motorový vůz	22. Vozidlo podvozkové
3. Motorový vůz	15. Motorový vůz	23. Vozidlo podvozkové
4. Motorový vůz	16. Motorový vůz	24. Vozidlo podvozkové
5. Motorový vůz	17. Motorový vůz	
6. Motorový vůz	18. Motorový vůz	
7. Motorový vůz	19. Motorový vůz	
8. Motorový vůz	20. Motorový vůz	

1. Vozidlo podvozkové	13. Motorový vůz	21. Vozidlo podvozkové
2. Vozidlo podvozkové	14. Motorový vůz	22. Vozidlo podvozkové
3. Vozidlo podvozkové	15. Motorový vůz	23. Vozidlo podvozkové
4. Vozidlo podvozkové	16. Motorový vůz	24. Vozidlo podvozkové
5. Vozidlo podvozkové	17. Motorový vůz	
6. Vozidlo podvozkové	18. Motorový vůz	
7. Vozidlo podvozkové	19. Motorový vůz	
8. Vozidlo podvozkové	20. Motorový vůz	

ZJEDNODUŠENÝ TECHNICKÝ POPIS LOKOMOTIVY

Elektrická lokomotiva Škoda 12 E byla na svou dobu pojata velmi moderně, což umožnil vývoj s pomocí licenčních prvků od firem SLM Winterthur a Sachtéron. Při vytváření projektu pracovníci Laniových závodů spolu s Ministerstvem dopravy a ČSD zvažovaly možnost vývoje koncepce osobní/rychlíkové a nákladní lokomotivy. Pro značnou komplikovanost a časovou náročnost vlák byla zvolena cesta vývoje univerzální lokomotivy pro všechny druhy vlaků.

Bylo požadováno, aby při praktickém využití lokomotivy E 499.0 byly lokomotivy vhodné pro dopravu expresních vlaků s hmotností do 240 tun, rychlíků s hmotností 720 t, osobních vlaků s časovými rozjezdy do hmotnosti 480 t a nákladních vlaků, která bude možno dopravovat na dlouhých trasách s hmotností cca 1 440 tun. Už u nákladního vlaku byla zmíněna možnost využití postřiku od stupněk větším než 10 ‰. Vzhledem k univerzálnosti lokomotivy byla její rych-

lost při jmenovitém hodinovém proudu volena stálo – pod 60 km/h a výkon trakčních motorů pro jízdu s těžkými rychlíky volen naopak vysoko – hodinově až 2 400 kW. Proto byla největší tažná síla, kterou může lokomotiva vyvinout, omezena pouze adhezí a nevyužitě plně přídělností trakčních motorů.

Jmenovité napětí lokomotivy je 3 000 V, maximální napětí v troleji pak předepsaných 3 600 V. Jak velmi brzy ukázala praxe, lokomotivy se musely vypořádat i s provozem na systému 1 500 V ss.

Fotografie zachycuje svařování a brášení frází stavby lokomotivní síňní sestavy lokomotivy řady E 499.0 v prostorách haly T18 Lokomotivky, divácké foto Škoda, SOA Nepomok

4 Stará Šárba – oříšální lokomotiva E 480.012 odřazuje a dle trati pokračovat neznámá lokomotiva v zeleném provedení nádraží. Zřejmě odjezd je jediné barevné snímek, na kterém jsou zachyceny Bobiny v obou barevných provedeních svářecího nádraží, (sbírka Bohumír Goltz)

E 407.0, E 485.0 či E 666.0. Přesto TS E72 na výkonech E7-E12 upotřebila turnusové 6 lokomotiv a do něj byly turnusově určeny lokomotivy E 666.0 a E 499.0. Právě na těchto výkonech, kdy během denní směny na E11 byla prováděna provozní údržba v depu, se rozjela většina nových lokomotiv 12 ES dovozených do Prahy i s výhledem pro další depa.

Značnou komplikací pro provoz pražských Bobin byl styk napětové soustavy 1 500 V na pražských nádražích a 3 000 V na okraji Prahy. De facto tak byly právě Bobiny E 499.0, ale i vybrané lokomotivy E 499.132-61 a E 409.101-80, prvními dvousystémovými lokomotivami ČSD. Jak nulkové Bobiny, tak i mladší lokomotivy byly pro jízdy pod napětím 1 500 V vybaveny přepínačem v obvodu pomocných pohonů, kterým si strojvedoucí pod napětí soustavami upravoval napětí napětí kompresorů.

Za dobu provozu Bobin v Praze od roku 1953 bylo depo Praha hlavní samostatnou služebnou. Vzhledem k ukončení parního provozu docházelo k reorganizaci dep v Praze. Praha střež, dosud rychlíkové parní depo v srdci Prahy, se mělo

Pracovníci ČKD na bitvě modernizace fotograf. (sbírka Martin Nový)

Ohled kředu pro odstavce E 499.027 ve stanici Kralupy. První zima 1966/1966 provedla srovnání nových lo-
komotiv příjezdu trakčnímu. V té době se lokomotivám začalo přezdívat Bobovka. Tato dnes takřka zapomenutá
zpevněná vozidla jako lokala na řemeslné chvilky vypořádání náprav Bo'bu' Bobovka a s hrozděnkou, s jakou
a poradit v době suchých zim pod Tatami. Zdroj: Bohumír Galda

kárně, 13. 12. 1977 bylo vydáno opatření
FMD č.j. 24699/77-12, které nařizovalo
odevzdat lokomotivy z oblasti Severoa-
padní dráhy – pět lokomotiv E 499.0 předat
do Východní dráhy (za E 499.2006-0101
a 15 lokomotiv E 499.0 do Střední dráhy
(za E 499.2011-025). Stalo se tak na základě
jednání ve dnech 18. 10. a 13. 12. 1977,
kdy byly E 499.2 definitivně a úplně při-
klesnuty LD Praha střed. Padly tak smahy
RD Kolice o získání menší poloviny no-
vých lokomotiv do svého stavu.

K 30. 5. 1978 bylo ve stavu nově 6 lo-
komotiv E 499.2. Žádná z nich neměla vyko-
nanou TBZ, takže do pravidelného provozu
zatím zasáhnout nemohla. V novém GVD
byla turnusová potřeba u Severoa-
padní dráhy 15 lokomotiv E 499.0 a inventurní
stav těchto lokomotiv stačil ke konci roku
1977 poklesnout na 20 lokomotiv. 30. 11.
1978 byly poprvé vykazány E 499.2 v tur-
nusové službě zavedením důležitosti pro-
vozu této řady v samostatném oběhu. Lis-
topadem najednou upadla turnusová
potřeba řady E 499.0 na čtyři lokomotivy
a od června do listopadu 1978 poklesl stav
lokomotiv na 10 strojů. K 31. 12. 1978, kdy
bylo po TBZ v provozu již 26 lokomotiv
E 499.2, poklesl stav Bobin na osm strojů
a jen čtyři byly turnusovány. Během ledna
1978, kdy bylo již všech 27 lokomotiv
E 499.2 v provozu, poklesl stav Bobin na
pouhých pět, přičemž provozní stav udával
na konci ledna jen čtyři lokomotivy pro tur-

Restavizace stana oběh lokomotiv pro GVD
1966-1967 a vypracování lokomotiv E 499.01.
Zdroj: Miroslav Štubík

nusovou potřebu čtyř lokomotiv, což zna-
menalo později tolik tradičnou náhradou
na výkonech řady E 479.0. S koncem
GVD k 31. 5. 1979 skončilo i turnusové na-
sazení řady E 499.0 v LD Česká Třebová,
ale to jen oficiálně. K 31. březnu 1979 je
vykazována potřeba 4 strojů, ale provozní
jsou jen tři, o měsíc později je na FMD na-
hlášeno, že jsou ve stavu poslední tři lo-
komotivy, z nichž je provozní jen jedna a ta
na pokrytí turnusové potřeby 4 strojů už
nestačí. Od nového GVD jsou ve stavu Se-
veroa-
padní dráhy vykazány jen dvě Bo-
biny a ty jsou odstaveny jako neprovozní.

Z výše uvedeného je zřejmé, že v po-
sledním oběhu byly sice nahrazeny řadou
E 479.0, ale bylo to jen řešení stavu, který
byl nastíněn v prosinci 1977 předáním
20 lokomotiv do obvodu jiných drah.
I z důvodu technického stavu a při na-
plnění stavů jiných dep tak byly poslední
třebovské E 499.0006, 011 a 013 odsta-
veny a zrušeny. Byl byla Třináctka po ne-
hodě, nebyla ani jedna ve stavu neoprá-
vitelném, jako do té doby zrušené stroje
E 499.002, 32 a 50. Ostatně v roce 1979
byla zrušena i E 499.0010, která byla sice
po nehodě, ale díky se jí pro potřebu
a stáří Bobin E 499.0 rozhodlo lokomotivu
neopravovat a zrušit.

Napřevodili jsme dílčím o výkonech elektrické trakce před parou je porovnání výko-
ny, obsluhy, údržby, správného procenta kilometrů běhu a dalších ukazatelů. Až
na měsíc 31. dec. po 730 hodin je elektrický vůz odstavený do 32 hodin a průměrná rychlost
nádraží 160 000 kilometrů. Při dobré údržbě a bezpečnosti vlaků se tento průměr výkonnosti
prokazuje. Tak například E 499.002 uběhl v roce 1957 až 205 000 kilometrů. Rekordy
mezi ostatními elektrickými vlaky v lokomotivní depě Společná Nová Ves byl v říjnu 1957.
Opět normálně 12 807 kilometrů, při 31 dňovém měsíci uběhl ruševodčí Václav
Kamka 19 634 kilometrů, František Pytl 20 700 kilometrů, aistrun Pajung 20 065 kilometrů
a podobně. Ruševodčí František Knežpanský už dva a pol roku vozí vlaky elektrickým ruševodčí.
Za ten čas přešel takmer 500 000 kilometrů z toho na nádraží E 499.002 uběhl 330 048 kilo-
metrů.

Zelezničář, červen 1958

• Jště před jdnou s Os 2089 si lokomotiva E 496.001 odvrtla Nix 5292 ze Žiliny do Páchova. V té době byla v páté staršího strojevodoucího Komara, který v roce 1961 vyprojil v ŽOS Vrátky výhledu okem za jednodušku z lokomotivy E 666.1. Jadrníka byla z výroby dožlána s jednatelými duběmi okny, jakžt sála bylo umozložo » dšoren nára. Po čase strážaném s provozu, o po řadu nahod, byly její okna natolik natřosa, že to vedlo strojvedoucí k pořadně výměně náry okny za klasická. Díky tomu, že jako okna z lokomotivy E 666.1 vyraženy pro jny potvornit ohřbu skřel, bylo nutné lokomotivu v této oblasti opravit. (foto: Ing. Ondřej Rapka)

Se zmlněním Os 2089 z Páchova do Žiliny dně 9. 5. 1974 projelš Mšohovem (šlá E 496.001). V únoru 1974 lokomotiva podlépala opravu E4 společnu s rekonstrukcí lokomotivy skřel z ústavu odtani pražství. (foto: Ing. Ondřej Rapka)

ČSD — Středná dráha
 Správa dráhy Olomouc
 Ruňové depo Žilina

16. února 1991 přijel do Českého Těšína osobní vlak z Čadce v čele s 140.320. 16. března tedy jen o několik a jeden den později, prodělala Dvacátka náleha polkovosní starověké strojvedoucí a od 18. března byla vedena jako neprovozní. V tomto stavu se dostal (promádnělo odstaven) Šobín třináct roku v srpnu a spolu s ostatními byla v číři 1991 zrušena.
Foto: Jiří Kalkárek, sbírka: Martin Záhradník

► UŽ v roce 1971 nastříbilo přijelo do stánu depa Olomouci lokomotiva E 494.015. Po dvou letech se vrátilo do Čadce Třebaš, aby v Olomouci natrvalo zastavila od 4. ledna 1979. Když byla v březnu 1989 polkovosní lokomotiva 182.145, byla její oprava zahájena do plánu depa Olomouc i na úkor snížení počtu naplánovaných oprav v rozsahu NS (včetně snížení řady 771. Předtím už v roce 1982, vlivem uzavření stávků řady 140 z depa Dobruška, byla pro svůj stav zrušena a odložena do šrotu k Alvířovic. Předtím šel do šrotu řady 140 v posádce opravy dne roku 1982.

ČD 3216 50
Pravidlá Bratislava-Pöchlarn-Prague na Moravi
 Lb. v. 140. Elektrická lokomotiva 140 062
 Pravidlo zavedené podľa aktu predchádzajúceho čísla 81-80 od 1. apríla

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Prácheň	P		12 23		12 33	13 00				AM
Pöchlarn zast. z		3 ¹	12 38 ¹	1	33 ¹					
Dachau z		3	40 ¹	1	41 ¹					
Zarbia z		4	45 ¹	1	46 ¹					
Litzl and Mayrhofer z		2	48 ¹	1	49 ¹					
Lyzal and Mayrhofer z		2 ¹ 2	52 ¹	1	53 ¹					
Strobenitz z		4	57 ¹	0 ¹	57 ¹					
Hr. Štěpán z		2 ¹ 3	15 01 ¹	1	15 02	15 07				
Hranice lázeň	O	4	3	06	2	08	15 10			
Lubetitz zast. z		2 ¹ 2	18 ¹	1	11 ¹					
Lubetitz z		2 ¹ 2	14	0 ¹	14 ¹					
Lučiv a Vavřina z		4	2	19 ¹	0 ¹	19 ¹				
Valečská Pátek z	O	2 ¹ 2	21 ¹	1	22 ¹					
Červená z		3	2 ¹	25 ¹	0 ¹	26 ¹				
Ústí a Vavřina z		2	1 ¹	28	0 ¹	28 ¹				
Vavřina	O	4	4	33	00	33				
Červená	O	5	5	38 ¹	1	39 ¹				
Převrtilka zast.		4 ¹	4	14 04	0 ¹	14 04 ¹				
Střelice z		3 ¹ 3	08	0 ¹	08 ¹					
Valečská Mlýnská	O	4	4	13	00	13				
Červená zast. Brno z	O	4	3 ¹	37	1	38	16 01 ¹			
Hranice zast. Brno	O	4	4	42	1	43	16 01 ¹			
Mokřany zast. Brno z		2	2	46 ¹	0 ¹	46 ¹				
Dybbitz z		2	1 ¹	48	0 ¹	48 ¹				
Červená z		5	3 ¹	53 ¹	0 ¹	54	16 01 ¹			
Trojan zast. Brno z		2	1 ¹	56	0 ¹	56 ¹				
Hranice zast. Brno	O	2	1 ¹	59	1	16 00				
Hranice na Moravě	O	6	4 ¹	15 06						

Učinnosť: 55¹ → 59¹ → 8 hod. 20 min.

Štrojvedúci LD Valečská Mlýnská pan Kočvarák, býl zachytený 27. kolónou 1994 bližším záberom na lokomotívu 140 062. (foto: Jiří Adám)

• Tabuľka znázorňuje jazdné poriadky vlaku ČD 3216 z Pöchlarnu do Hranice na Moravě (oblasť Morav. Žel. dr.)

• 27. júna 1994 zastavil cestujúci vlak vedený lokomotívou 140 062 na zastávke Červená. (foto: Jiří Adám)

Lokomotiva 140.076 ve stávkách dopravce SZDG zastavila 25. listopadu 2014 ve Spilské Nové Vsi. (foto: Michal Pítraj)

► K 988, ale stávkami národního trati Čadca – Skalica chvilu zabral i elektrický lokomotivari. Vítězná vlaková garde vyhledálo postřik. Největší tomo bylo 4. února 2014 v příjezdu vlaku Pn 4058 zachyteno v zastávce Skalica-Senčlino, kdy vlakové 140.074 muselo za postřiku vyjízdy Dvořička. (foto: Ing. Michal Pítraj)

